

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové - pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: **Mgr. J. H.**
zastoupený advokátem Mgr. Janem Švarcem
sídlem Vodičkova 695/24, Praha 1 – Nové Město

proti
žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje, IČ 70892822**
sídlem Komenského náměstí 125, 532 11 Pardubice

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 14. 7. 2023, č. j. X

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Rozhodnutím žalovaného uvedeným v záhlaví tohoto rozsudku bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Pardubic, odboru správních agend, oddělení přestupků (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 23. 8. 2022, č. j. X, jímž byl žalobce uznán vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) ve spojení s § 6 odst. 8

zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“).

2. Uvedeného přestupku se žalobce podle správních orgánů dopustil tím, že jako řidič motorového vozidla nepředložil na výzvu policisty řidičský průkaz při silniční kontrole dne 21. 4. 2022 kolem 11:45 hodin v Pardubicích, v ulici Hradecká v prostoru čerpací stanice Benzina. Za uvedený přestupek byla žalobci podle ust. § 125c odst. 5 písm. g) zákona o silničním provozu v souladu s ust. § 35 až § 40 a § 46 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. Dále byla obviněnému podle ust. § 95 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky, ust. § 79 odst. 5 správního řádu a ust. § 6 odst. 1 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, uložena povinnost nahradit paušální částku nákladů řízení ve výši 1 000 Kč.
3. Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného včasně podanou žalobou podle ust. § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Žalobce uvedl, že řidičský průkaz nemohl předložit, neboť mu byl dne 13. 3. 2019 zadržen příslušníkem městské policie města Makati ve Filipínské republice. Žalobce se domáhá vůči městu Makati vrácení řidičského průkazu, avšak prozatím neúspěšně. Řidičský průkaz tak nemohl předložit, neboť mu v tom brání překážka nezávislá na jeho vůli a nelze ho proto uznat vinným za přestupek spočívající v nesplnění nesplnitelné povinnosti. Z tohoto důvodu má také žalobce za to, že nebyla splněna subjektivní stránka přestupku.
4. Dále žalobce namítal absenci materiální stránky přestupku, neboť policisté mají možnost elektronicky či telefonicky ověřit, zda je řidič držitelem řidičského oprávnění. V této souvislosti žalobce upozornil na přijetí zákona č. 261/2021 Sb., který ruší povinnost mít řidičský průkaz u sebe. Tím je podstatně oslaben materiální znak uvedeného přestupku. Žalobce doplnil, že tato právní úprava není zohledněna v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016-39, kterým argumentuje žalovaný.
5. Žalobce také nesouhlasil s výměrou pokuty. Uvedl, že správní orgány v rozporu s trestněprávními zásadami, které je nutné aplikovat i v přestupkových řízeních, přihlížely k záznamům o spáchaných přestupcích starších 5 let.
6. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Eventuálně navrhl, vzhledem k tomu, že jde podle žalobce o přestupek slabé škodlivosti, aby soud změnil výměru pokuty na minimální možnou.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě setrval na závěrech obsažených v odůvodnění napadeného rozhodnutí, neboť žalobní námitky jsou shodné s námitkami uvedenými v odvolání, s nimiž se již vypořádal. Navrhl proto, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
8. Krajský soud přezkoumal žalované rozhodnutí bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.) v mezích žalobních bodů podle skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí správních orgánů (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
9. Podle ust. § 6 odst. 7 písm. a) zákona o silničním provozu *řidič motorového vozidla musí mít při řízení u sebe řidičský průkaz.*

10. Podle ust. § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu *řidič motorového vozidla je povinen předložit doklady podle odstavce 7 na výzvu policisty, vojenského policisty, strážníka obecní policie ve stejnokroji nebo celníka ve stejnokroji ke kontrole.*
11. Podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu *se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona.*
12. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že správní orgán I. stupně obdržel dne 26. 4. 2022 oznámení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Pardubického kraje o přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Přílohou oznámení jsou dva videozáznamy pořízené při silniční kontrole obsažené na CD nosiči. Dále je ve správním spise založen výpis z evidenční karty řidiče (žalobce).
13. Dne 6. 6. 2022 vydal správní orgán I. stupně příkaz, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Proti tomuto příkazu podal žalobce včasný odpor. Následně se dne 23. 8. 2022 ve věci konalo ústní jednání v nepřítomnosti žalobce (žalobce byl řádně a včas předvolán). Téhož dne vydal správní orgán I. stupně rozhodnutí, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku podle ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalovaný napadeným rozhodnutím odvolání zamítl a rozhodnutí správního orgánu I. stupně potvrdil.
14. Předně soud připomíná, že není smyslem soudního přezkumu stále dokola podrobně opakovat již jednou správně vyřčené, a proto bude soud tam, kde se závěry správních orgánů shodnou, na tyto odkazovat, event. je stručně shrne. Soud přitom není povinen hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, které již přesvědčivě vyslovily správní orgány [podobně srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013 – 128, popř. rozsudek téhož soudu ze dne 4. 3. 2015, č. j. 6 As 72/2014 – 88 (rozsudky správních soudů jsou dostupné na www.nssoud.cz)], resp. soud není povinen vše znovu převyprávět „vlastními slovy“ (srov. např. nález Ústavního soudu ze dne 10. 11. 2020, sp. zn. III. ÚS 1889/20, dostupný na www.nalus.cz).
15. Nyní k samotnému přezkumu.
16. Krajskému soudu je z úřední činnosti známo, že žalobce se v minulosti opakovaně domáhal soudního přezkumu správních rozhodnutí, kterými byl (mimo jiné) uznán vinným ze spáchání přestupku spočívajícím v nepředložení řidičského průkazu a to z totožného důvodu jako v nyní projednávané věci, tedy proto, že mu byl řidičský průkaz dne 13. 3. 2019 zadržen příslušníkem městské policie města Makati ve Filipínské republice (srov. rozsudky Městského soudu v Praze ze dne 8. 3. 2021, č. j. 1 A 24/2020-81, ze dne 26. 5. 2022, č. j. 19 A 29/2020-51 a ze dne 12. 10. 2022, č. j. 20 A 20/2021-36). Žalobce byl také ve všech uvedených řízeních zastoupen týměž právním zástupcem jako v nyní projednávané věci. Uvedená rozhodnutí se shodují v tom, že pro naplnění skutkové podstaty projednávaného přestupku bylo rozhodující, že žalobce řidičské oprávnění nepředložil, nikoli *proč* ho nepředložil. Ve všech uvedených případech tedy byly námitky žalobce o důvodu nepředložení řidičského průkazu shledány nedůvodnými. Tyto závěry byly potvrzeny, a to rovněž opakovaně, Nejvyšším správním soudem (rozsudek ze dne 13. 10. 2021, č. j. 10 As 230/2021-40 a usnesení ze dne 12. 10. 2023, č. j. 5 As 174/2022-22). Krajský soud nemá žádný racionální důvod se od závěrů uvedených v těchto rozhodnutích odchýlit. K tomu blíže v následujících bodech.

17. Řidič motorového vozidla je povinen mít při řízení u sebe řidičský průkaz a zároveň je povinen ho na výzvu policisty předložit ke kontrole (srov. ust. § 6 odst. 7 písm. a) a odst. 8 zákona o silničním provozu). Mezi účastníky řízení přitom není sporné, že žalobce řidičský průkaz nepředložil, tedy svou povinnost stanovenou zákonem nesplnil. Z jakého důvodu tomu tak bylo, je však v dané věci zcela bez významu. Relevantní není rovněž skutečnost, že řidičské oprávnění žalobce fakticky nepozbyl, „pouze“ ho neměl u sebe. Ačkoli se tím žalobce nedopouští přestupku spočívajícího v řízení bez řidičského oprávnění podle § 125c odst. 1 písm. e) bod 1 zákona o silničním provozu, je takové jednání třeba posoudit právě jako přestupek podle § 125c odst. 1 písm. k) téhož zákona.
18. Důvod nepředložení řidičského průkazu je bez významu, i co se týká otázky naplnění subjektivní stránky přestupku. Jak již uvedl žalovaný, ke vzniku odpovědnosti za projednávaný přestupek stačí zavinění z nedbalosti. Už jen vzhledem k tomu, že je žalobce držitelem řidičského oprávnění, měl a mohl vědět, že je povinen předložit na výzvu policisty řidičský průkaz, když podmínkou pro udělení řidičského oprávnění je mimo jiné i znalost právních předpisů o provozu na pozemních komunikacích. Zároveň nelze přehlédnout, že se téhož přestupku žalobce dopustil opakovaně. Je tedy vyloučeno, aby si nebyl vědom toho, že svým jednáním může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem. Zadržení řidičského průkazu ve Filipínské republice tedy nevylučuje zavinění žalobce.
19. Pro doplnění lze odkázat na závěry z rozhodnutí uvedených v bodě 16 odůvodnění tohoto rozsudku, s nimiž se krajský soud ztotožňuje: *„[z] vyjádření žalobce v žalobě i při jednání soudu se jeví, že tento důvod dokonce považuje za jakousi vis maior, čili objektivní skutečnost, která snad měla být zohledněna v jeho prospěch, neboť ne jeho vinou se nemůže domoci vrácení řidičského průkazu a nový řidičský průkaz si vyřídit nemůže, neboť právní úprava umožňuje vydání nového řidičského průkazu pouze v případech ztráty nebo odcizení, což není případ žalobce. Soud se však s takovým náhledem nemohl vůbec ztotožnit. Mezi stranami není sporné, že žalobce v době řízení vozidel, kterými se dopustil vytýkaných dopravních přestupků, řidičský průkaz na výzvu příslušné hlídky nepředložil. Již tímto jednáním se žalobce dopouštěl, a to zcela vědomě, porušení povinnosti podle citovaného § 6 odst. 7 písm. a) a odst. 8 zákona o provozu na pozemních komunikacích.“* Krajský soud tedy uzavírá, že námitka žalobce týkající se důvodu nepředložení řidičského průkazu není důvodná.
20. Přijetí zákona č. 261/2021 Sb., na který odkazoval žalobce, nemá na posouzení materiální stránky přestupku vliv. Novela zákona o silničním provozu provedená zákonem č. 261/2021 Sb. sice ruší povinnost mít řidičský průkaz u sebe, avšak až s účinností ode dne 1. 7. 2025. Vzhledem k tomu, že je třeba vycházet z platné a účinné právní úpravy, stále platí, že žalobce byl povinen mít řidičský průkaz u sebe a na výzvu policistů ho předložit. I nadále jsou proto použitelné závěry Nejvyššího správního soudu týkající se tvrzené absence materiální stránky přestupku, uvedených mimo jiné i v žalobcem namítaném rozsudku ze dne 22. 3. 2017, č. j. 2 As 322/2016-39.
21. V souvislosti s namítanou absencí materiální stránky přestupku pak krajský soud dále odkazuje na judikaturu Nejvyššího správního soudu ze dne ze dne 23. 10. 2019, č. j. 6 As 106/2019 - 33 (ve znění opravného usnesení ze dne 7. 11. 2019, č. j. 6 As 106/2019-43), neboť závěry zde uvedené jsou odpovědí na žalobcovu námitku. Podle Nejvyššího správního soudu platí: *„[p]okud stěžovatel v neposlední řadě namítá, že ve vztahu k přestupku spočívajícímu v nepředložení řidičského průkazu či v jeho nedisponování absentuje materiální stránka přestupku, neboť zasahující policisté automaticky provádějí lustraci, musí Nejvyšší správní soud uvést, že*

argumentace stěžovatele prakticky zpochybňuje samotnou zákonnou konstrukci předmětných přestupků, neboť s ohledem na interní dokumenty policie má stěžovatel za to, že není nutné, aby řidič u sebe měl řidičský průkaz, jelikož policisté mohou vždy údaje sdělené řidičem ověřit z příslušné databáze. Nejvyšší správní soud přitom nemá za to, že jen na základě toho, že policisté mají ve svých interních pokynech (které nemají povahu a sílu zákona) uloženo kontrolovat údaje v příslušných systémech, je možné dovodit, že ve vztahu k porušení ustanovení § 6 odst. 7 písm. a) nebo ustanovení § 6 odst. 8 zákona o silničním provozu absentuje materiální stránka přestupku. Je věcí zákonodárce, aby stanovil skutkové podstaty přestupků, přičemž judikatura správních soudů vychází v tomto směru z premisy, že „jednání, jehož formální znaky jsou označeny zákonem za přestupek, naplňuje v běžně se vyskytujících případech materiální znak přestupku, neboť porušuje či ohrožuje určitý zájem společnosti.“ Nejvyšší správní soud tak uzavřel, že je nutné trvat na tom, aby řidiči respektovali výzvu k předložení řidičského průkazu bez ohledu na to, zda policisté mají možnost si příslušné informace z řidičského průkazu ověřit z příslušných databází.

22. Krajský soud se také zcela ztotožnil s posouzením výměry pokuty správními orgány. Správním orgánům nelze vytknout, pokud přihlédly k tomu, že žalobce v minulosti opakovaně porušoval dopravní předpisy. Ačkoli judikatura dovodila možnost analogického využití institutu zahlazení odsouzení v řízení o přestupcích, neznamená to však, že nelze dřívější (zahlazená) „odsouzení“ nijak zohlednit (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 12. 2021, č. j. 2 As 155/2020 či ze dne 7. 11. 2018, č. j. 3 As 202/2017 - 35, či rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočky Liberec ze dne 3. 5. 2013, č. j. 60 A 1/2013 - 49, č. 2912/2013 Sb. NSS). Judikatura se shoduje v tom, že: „[d]řívější (byť zahlazená) „odsouzení“ mohou být použita při hodnocení osoby pachatele a možností jeho nápravy, a tedy též jako kritérium pro určení výše trestu.“ Opačný postup by byl ostatně v rozporu s ust. § 37 ve spojení s ust. § 40 písm. c) zákona o odpovědnosti za přestupky. A právě v souvislosti s hodnocením osoby pachatele žalovaný přihlédl ke „starším“ přestupkům (viz strana 6 žalovaného rozhodnutí: „[p]okud jde o ostatní záznamy přestupků uvedené v evidenční kartě řidiče – obviněného, tak k nim lze v souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu přihlédnout při hodnocení osoby obviněného. Obviněného lze tedy vzhledem k 26 záznamům z let 2007 až 2021 hodnotit jako osobu se sklonem k páčání přestupků v dopravě.“). Správní orgány nevybočily z mezí správního uvážení a dostály veškerým požadavkům zákona na odůvodnění pokuty a její výše. Krajský soud proto návrh žalobce na změnu výše pokuty neshledal důvodným a k moderaci uložené pokuty nepřistoupil.

23. Na základě výše uvedeného soud žalobu jako nedůvodnou zamítl podle ust. § 78 odst. 7 s. ř. s.

24. O náhradě nákladů řízení rozhodl krajský soud podle zásady úspěchu ve věci zakotvené v ust. § 60 odst. 1, 7 s. ř. s., když žalobce nebyl v soudním řízení úspěšný a žalovanému jako správnímu orgánu nevznikly takové náklady soudního řízení, které by přesahovaly rozsah jeho běžné úřední činnosti (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS, běžnou úřední činnost by přesahovaly zejména náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním, viz např. rozsudky NSS ze dne 8. 3. 2012, č. j. 2 As 45/2012-11, ze dne 26. 10. 2011, č. j. 7 As 101/2011-66, č. 2601/2012 Sb. NSS).

Poučení:

Toto rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům řízení.

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 13. prosince 2023

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně